

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 91/5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSS-17413/2021-ERU
Č. j.: 17413-15/2021-ERU

Ostrava 17. března 2022

R O Z H O D N U T Í

Energetický regulační úřad, se sídlem Masarykovo nám. 91/5, 586 01 Jihlava, jako správní úřad věcně příslušný podle § 17 odst. 7 písm. e) bod 1 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), ve správním řízení vedeném pod spisovou značkou OSS-17413/2021-ERU, zahájeném na návrh paní [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], zastoupené na základě plné moci panem Ing. [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], ve věci sporu se společností Kolibřík Energie a. s., se sídlem Folknářská 1246/21, Děčín II-Nové Město, 405 02 Děčín, IČO: 27735001, zastoupené na základě plné moci Mgr. Markem Dolečkem, advokátem s ev. č. ČAK 08910, podle ustanovení § 141 odst. 7 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“),

rozhodl takto:

- I. Společnost Kolibřík Energie a.s., se sídlem Folknářská 1246/21, 405 02 Děčín, IČO 27735001, jako obchodník s elektřinou a plynem, je povinna splnit povinnost ze smlouvy č. KE0024970 ze dne 19. 1. 2021 a smlouvy č. KE0025557 ze dne 23. 2. 2021, a to obnovit sdružené služby dodávky energií za dříve smluvených podmínek a cen.**
- II. Návrh, aby Společnost Kolibřík Energie a.s., se sídlem Folknářská 1246/21, 405 02 Děčín, IČO 27735001 byla povinna zaplatit paní [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], sankci 200 Kč za každý měsíc, o který byla předčasně a protiprávně ukončena smlouva č. KE0024970 a smlouva č. KE0025557, celkem 5600 Kč, a to do 3 dnů od právní moci rozhodnutí prostřednictvím poštovní poukázky na adresu pobytu navrhovatelky, se podle § 141 odst. 7 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zamítá.**

O d ů v o d n ě n í:

I. Podstata sporu

Energetický regulační úřad (dále též „ERÚ“) obdržel dne 24. ledna 2022 od paní [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], zastoupené na základě plné moci panem [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE] (dále též „navrhovatelka“), návrh na zahájení správního řízení ve věci sporu se společností Kolibřík Energie a. s., se sídlem

Folknářská 1246/21, Děčín II-Nové Město, 405 02 Děčín, IČO: 27735001 (dále též „odpůrce“), kterým se domáhala, aby Energetický regulační úřad rozhodl takto: „Společnost Kolibřík Energie, a. s., se sídlem Folknářská 1246/21, 405 02 DECIN, IČO 27735001, jako obchodník s elektřinou a plynem, je povinna splnit povinnost ze smluv č. KE0024970 ze dne 19.01.2021 a č. KE0025557 ze dne 23.02.2021, a to obnovit sdruženou dodávku energií (elektřina a plyn) za dříve smluvených podmínek a cen. Pokud tak neučiní, je společnost Kolibřík Energie, a. s. povinna zaplatit paní [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], sankci 200 Kč za každý měsíc, o který byla předčasně a protiprávně ukončena smlouva č. KE0024970, celkem 2.800 Kč (14 měsíců x 200 Kč) a sankci 200 Kč za měsíc, o který byla předčasně a protiprávně ukončena smlouva č. E0025557, celkem 2.800 Kč (14 měsíců x 200 Kč), souhrnnou částku ve výši 5.600 Kč, a to do 3 dnů od právní moci rozhodnutí prostřednictvím poštovní poukázky na adresu pobytu navrhovatelky.“

V rámci vylíčení skutkových okolností případu navrhovatelka uvedla, že mezi ní a odpůrcem byla uzavřena smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny č. KE0024970 ze dne 19.1.2021 a smlouva o sdružených službách dodávky plynu č. KE0025557 ze dne 23.2.2021 k odběrným místům EAN [REDAKCE] a EIC [REDAKCE].

Navrhovatelka uvedla, že obdržela dne 16.10.2021 od odpůrce oznámení o ukončení dodávky elektřiny a plynu do odběrných míst ke dni 19.10.2021, a to v rozporu s uzavřenými smlouvami. Důvodem pro ukončení dodávky odpůrce uvedl růst cen energií na světových burzách.

Navrhovatelka po doručení oznámení odpůrce kontaktovala s požadavkem o obnovení dodávek energií. Pro případ, že by dodávky nebyly obnoveny požádala odpůrce, aby do vyúčtování zahrnul sankční pokutu za předčasně ukončenou dodávku elektřiny a plynu.

Odpůrce dodávky elektřiny a plynu neobnovil a ani do vyúčtování nezahrnul požadovanou sankční pokutu s tím, že se jedná o oprávněné ukončení dodávek. Po další komunikaci s navrhovatelkou uvedl, že dodávky byly ukončeny z důvodu vyšší moci. S tímto navrhovatelka nesouhlasila, přičemž odpůrce na svém stanovisku trval.

Navrhovatelka má za to, že ukončení dodávek bylo v rozporu s uzavřenými smlouvami, když důvodem bylo navýšení nákupních cen na energetické burze. Ukončení dodávek navrhovatelka považuje za neoprávněné a neplatné.

Vzhledem k tomu, že se navrhovatelka neztotožňuje s argumentací odpůrce, rozhodla se obrátit na ERÚ s návrhem na vydání rozhodnutí ve sporném řízení dle § 17 odst. 7 písm. e) bod 1 energetického zákona, jehož předmětem je požadavek, aby správní orgán uložil odpůrci splnit povinnost ze Smluv, a to obnovit sdruženou dodávku energií dle podmínek sjednaných ve Smlouvách s tím, že pokud tak neučiní je povinen navrhovatelce zaplatit 200 Kč za každý měsíc, o který byla předčasně a protiprávně ukončena smlouva, celkem 5600 Kč (14 měsíců x 200 Kč x 2 Smlouvy), a to do 3 dnů od právní moci rozhodnutí prostřednictvím poštovní poukázky na adresu pobytu navrhovatelky.

Navrhovatelka současně s podaným návrhem doložila správnímu orgánu plnou moc ze dne 21.1.2022, kterou zplnomocnila pana Ing. [REDAKCE] k zastupování v řízení.

ERÚ účastníkům řízení oznámil zahájení řízení o návrhu ke dni 24. ledna 2022 s tím, že vyzval navrhovatelku, aby upřesnila a prokázala svůj požadavek na zaplacení částky ve výši 200 Kč z a každý měsíc, o který byla předčasně ukončena smlouva.

Odpůrce se prostřednictvím svého právního zástupce k návrhu na zahájení řízení vyjádřil dne 4.2.2022. Odpůrce uvedl, že pozbyl možnost dodávat elektřinu a plyn, což řádně a včas oznámil všem zákazníkům a operátorovi trhu, společnosti OTE, a. s.

Odpůrce vysvětluje, že možnost dodávat elektřinu a plyn pozbyl z důvodu bezprecedentního vývoje na energetických trzích, který nemohl očekávat, ovlivnit a důsledkům nemohl předejít, ani je překonat.

Odpůrce konstatoval, že pozbytím možnosti dodávat elektřinu a plyn a oznámením této skutečnosti operátorovi trhu nastaly další, právem předpokládané, skutečnosti, a to zejména, že operátor trhu na svých webových stránkách dne 15.10.2021 oznámil pozbytí možnosti dodávat elektřinu a plyn ze strany odpůrce ke dni 19.10.2021. Dále k pozastavení činnosti odpůrce v systému operátora trhu, možnosti zrychlené změny dodavatele do 24:00 hodin dne 18.10.2021, přechodu všech odběrných míst všech zákazníků odpůrce k dodavateli poslední instance (dále jen „DPI“) ke dni 19.10.2021 a ukončení rámcových smluv mezi odpůrcem a provozovatelem distribučních soustav o zajištění služeb příslušných distribučních soustav.

Ode dne 19.10.2021 odpůrce není dodavatelem elektřiny a plynu pro žádné odběrné místo, nemá právní ani faktické možnosti dodávat elektřinu a plyn a původním zákazníkům byla zajištěna dodávka energií prostřednictvím DPI.

Odpůrce dále namítá věcnou nepříslušnost ERÚ k vydání rozhodnutí ve věci z důvodu, že institut mimosoudního řešení spotřebitelských sporů není a nemůže být z povahy věci nástrojem pro řešení situace, kdy dodavatel pozbyde možnost dodávat elektřinu a plyn a zákazníci jsou převedeni k DPI. Takový případ odpůrce považuje za mimořádný, a který zákonodárce v zájmu ochrany zákazníka řeší institutem DPI, který vylučuje aplikaci ustanovení o mimosoudním řešení spotřebitelských sporů. Důvod vyloučení odpůrce spatřuje v úpravě postupu, který nastává v případech, kdy dodavatel pozbyde možnost dodávat elektřinu a plyn. Odpůrce tvrdí, že pokud energetický zákon upravuje postup, který nastává v případě, že dodavatel pozbyde možnost dodávat elektřinu a plyn, tedy režim DPI, není možné, aby se zákazníci domáhali dodávek od původního dodavatele tím, že právní vztah mezi zákazníkem a držitelem licence trvá nebo tím, že je držitel licence povinen splnit povinnost z uzavřené smlouvy za podmínek v ní sjednaných. Takový výklad považuje odpůrce za absurdní, bez opory v zákoně.

Dle odpůrce se pravomoc založená v § 17 odst. 7 písm. e) energetického zákona nevztahuje na případy, kdy dodavatel pozbyl možnost dodávat elektřinu a plyn, a to z důvodu, že tuto situaci upravuje zvláštní ustanovení energetického zákona a dále ustanovení Pravidel trhu s elektřinou a ustanovení Pravidel trhu s plynem.

Odpůrce dále uvádí, že nastoupení DPI je tak skutečností způsobující zánik závazku. K tomu právní zástupce odpůrce cituje z komentářové literatury, že „*Nastoupení institutu DPI tak způsobuje zánik závazku s předmětem dodávky elektřiny nebo plynu ex lege, a to pro nemožnost plnění*“. Ustanovení § 12a energetického zákona, zvláště § 12a odst. 8 energetického zákona tak podle názoru odpůrce vylučuje použití úpravy § 17 odst. 7 energetického zákona.

Příkladmo odpůrce uvádí, že v případě, že by správní orgán byl oprávněn rozhodnout o takovém návrhu, znamenalo by to obrovský nápor všech zákazníků, kteří byli převedeni k DPI od různých dodavatelů, což by vedlo k ochromení činnosti úřadu.

S ohledem na ustálenou judikaturu o pravomoci správních orgánů rozhodovat o soukromoprávních sporech je dle odpůrce nutné vykládat výluky z rozhodovací pravomoci

soudu restriktivně a ERÚ tak nemá z uvedených důvodů pravomoc ve věci vydat rozhodnutí.

Nad to odpůrce sděluje, že navrhovatelka svůj požadavek na zaplacení sankční pokuty ničím neprokazuje, a že pokuta nebyla mezi smluvními stranami sjednána. S ohledem na restriktivní výklad pravomoci správního orgánu není dle odpůrce ERÚ věcně příslušný ve věci rozhodnout a v této části by měl být návrh odložen.

Dále odpůrce uvádí, že již není dodavatelem pro žádné odběrné místo a všichni zákazníci odpůrce byli převedeni k DPI a mají tak zajištěny dodávky elektřiny a plynu, a to až do doby, než uzavřou smlouvu s jiným dodavatelem. Vzhledem k tomu, že je dodávka komodit zajištěna prostřednictvím DPI, nemůže být ohroženo subjektivní právo navrhovatelky na dodávku elektřiny a plynu a navrhovatelka tak nemá na rozhodnutí věci právní zájem. Dle citované literatury má být dle § 141 odst.1 správního řádu rozhodováno v případech, kdy je skutečně ohroženo subjektivní právo a rozhodnutím mu bude zajištěna ochrana a je proto třeba, aby se v rámci správního řízení posuzoval naléhavý právní zájem.

Postupem podle § 12a energetického zákona došlo podle odpůrce k zániku závazku vyplývajícího z uzavřených Smluv ex lege. Současně odpůrce uvádí, že nemá právní ani faktické možnosti dále dodávat svým původním zákazníkům elektřinu a plyn, přičemž veškerou svou činnost spočívající v dodávce energií již ukončil.

Odpůrce má za to, že ERÚ může meritorně rozhodnout pouze v případech, kdy dodavatel nepozbyl možnost dodávat elektřinu a plyn a stále je svým zákazníkům dodává. S ohledem na to navrhuje zamítnutí návrhu, a to i vzhledem k tomu, že správním ani soudním rozhodnutím nelze ukládat nemožné plnění.

V případě, že by správní orgán návrhu vyhověl, bylo by rozhodnutí dle tvrzení odpůrce nicotné z důvodu uložení povinnosti, která je právně i fakticky nemožná a odpůrce není objektivně schopen ji splnit. Takové rozhodnutí by navíc bylo dle odpůrce v rozporu s § 12a energetického zákona.

Závěrem odpůrce konstatuje, že návrh je „*vnitřně rozporný, neurčitý, nejednoznačný, nesrozumitelný a zejména pak nevykonatelný.*“ Z návrhu není dle odpůrce zřejmé, čeho se navrhovatelka domáhá, když odkaz na povinnosti a podmínky ze smlouvy je zcela neurčitý a nelze o něm rozhodnout.

Odpůrce navrhuje, aby byl návrh odložen a zahájené právní řízení bylo zastaveno pro nepřípustnost, in eventum aby byl návrh v plném rozsahu zamítnut.

Navrhovatelka na výzvu správního orgánu doložila komunikaci s odpůrcem, ve které měl být upřesněn a prokázán nárok na uhrazení sankce při porušení smluvních ujednání.

V dopise adresovaném odpůrci ze dne 19.10.2021 navrhovatelka uvedla, že odpůrce neměl nakoupený dostatečný objem dodávek, které měl dodávat za fixní ceny a požádala ho o zrušení příkazu k inkasu. Dále uvedla, že odpůrce smlouvu ukončil, přestože takovou možnost si ve smlouvě neujednali. Vzhledem k tomu, že ve smlouvě bylo ujednání „*při oprávněném přerušeni nebo ukončení dodávek elektřiny nebo plynu v případech uvedených v této Smlouvě výše, Zákazníkovi nevzniká právo na náhradu škody a ušlého zisku.*“, má navrhovatelka za to, že jí vznikl nárok na náhradu škody, která je minimálně rozdíl cen mezi smluvní cenou a novou cenou, kterou bude muset hradit po ukončení dodávek ze strany odpůrce. Navrhovatelka odpůrci sdělila, že se i přesto spokojí se sankční pokutou podle ustanovení VOP, které uvádí „*V případě neoprávněného ukončení smlouvy ze strany Zákazníka, resp. ukončení odběru plynu ze strany Zákazníka před uplynutím sjednané doby, je Dodavatel*

oprávněněn účtovat Zákazníkovi smluvní pokutu ve výši součinu počtu měsíců zbývajících do data ukončení Smlouvy (resp. dodávek energií) dle sjednané doby trvání Smlouvy a částky 200 Kč.“

K odůvodnění svého požadavku na zaplacení sankční pokuty uvedla, že „*ustanovení je aplikovatelné také na dodavatele, když ten poruší svou povinnost dodávat energie po sjednanou dobu a za sjednanou cenu. Smlouva je uzavřena na dobu určitou s automatickou prolongací do 31.12.2022. Odhlédnu-li od prolongace u ukončení dodávek v podstatě v půlce měsíce října 2021, zbývá do konce smluvního období 14 měsíců (listopad 21 až prosinec 22).“*

Navrhovatelka tedy požadovala po odpůrci sankční pokutu ve výši 200 Kč za měsíc s tím, že do konce doby určité, na kterou byla smlouva uzavřena, zbývá 14 měsíců. Současně odpůrce požádala, aby tato sankční pokuta byla zohledněna ve vyúčtování a případný přeplatek, aby byl vyplacen složenkou.

Odpůrce navrhovatelce odpověděl e-mailem dne 6.11.2021, ve kterém uvedl, že nárok ohledně náhrady škody považuje za neopodstatněný, jelikož se jednalo o oprávněné ukončení dodávky a zákazníkovi tak nevzniklo právo na náhradu škody.

Téhož dne navrhovatelka zaslala odpůrci přípis, ve kterém vyjádřila svůj nesouhlas se zamítnutím reklamace a trvala na přiznání náhrady škody, jelikož se dle jejího názoru jedná o neopodstatněné ukončení dodávky elektřiny a plynu. Současně navrhovatelka citovala smluvní ujednání, podle kterých měl nárok vzniknout a požadovala sankční pokutu dle shora uvedeného ustanovení VOP ve výši 200 Kč za každý měsíc, o který byla smlouva ukončena předčasně, tj. celkem 5600 Kč.

Odpůrce navrhovatelce odpověděl dne 15.11.2021, že nebylo možné ve sjednaných dodávkách pokračovat v důsledku vývoje cen na energetických trzích, který nemohl ovlivnit a důsledky nemohl překonat. Jednalo se o vývoj, který nemá v historii období a má se tak jednat o vyšší moc, a proto uplatněný nárok v plném rozsahu odmítl. Současně uvedl, že nárok na sankční pokutu odmítá i z důvodu, že nebyla pro takový případ sankční pokuta sjednána.

Navrhovatelka svým přípisem adresovaným odpůrci ze dne 21.11.2021 na uplatněném nároku trvala a uvedla, že se se závěrem odpůrce neztotožňuje, jelikož růst cen nelze považovat za vyšší moc, nýbrž podnikatelské riziko. Za vyšší moc lze dle navrhovatelkou uvedené judikatury považovat příkladmo živelnou katastrofu či válku. Ve smluvní dokumentaci si odpůrce nespécifikoval případy vyšší moci a samotná vyšší moc je uvedena pouze v bodu 7.2. v souvislosti s odstoupením či výpovědí smlouvy zákazníkem, což nejde dle uvedeného bodu učinit v případě, kdy byla dodávka přerušena či omezena z důvodu vyšší moci. Navrhovatelka tak shrnula, že se v tomto případě o vyšší moc nejedná, v opačném případě nelze z důvodu vyšší moci smlouvu dle ujednání ukončit.

Navrhovatelka dále v přípisu uvedla, že se odpůrce zavázal dodávat elektřinu a plyn a svou povinnost nesplnila. Odpůrce měl dle navrhovatelky postupovat dle § 1765 odst. 1 občanského zákoníku, který upravuje podstatnou změnu okolností. Odpůrce tak mohl z důvodu růstu cen obnovit jednání o smlouvy, což však neučinil a nadále je tak povinen smlouvu plnit, a to dle § 1764 občanského zákoníku.

Navrhovatelka konstatovala, že růst cen je podnikatelským rizikem, nikoli vyšší mocí. Pakliže odpůrce nezakládal společnost za účelem zisku, měl si pro podnikání zvolit jinou formu než kapitálovou společnost, která je za účelem zisku zakládána. Navrhovatelka uvedla, že odpůrce jí začal plyn dodávat v květnu, tedy v době, kdy ceny energií již stoupaly. Přesto ji odpůrce neupozornil ani nenavrhnul úpravu smlouvy. Dle navrhovatelky měl odpůrce dostatek

času se vysokým cenám bránit např. swapovými smlouvami či tzv. futures s fixací ceny.

Závěrem navrhovatelka uvedla, že na uplatněném nároku trvá spolu s výpočtem výsledné částky. Ohledně nesjednání sankční pokuty pro tento případ konstatovala, že je ve slabším postavení a neměla možnost smlouvu jakkoli připomínkovat či upravovat, což jí nemůže být přičítáno k tíži.

Navrhovatelka dodala, že je starobní důchodce a stará se o svého nemohoucího syna více než 20 let a doufala v bezproblémovou dodávku elektřiny a plynu podle smlouvy do konce roku 2022.

Na uvedený přípis navrhovatelce odpůrce odpověděl dne 6.12.2021 s tím, že setrvává na svém stanovisku ze dne 15.11.2021 a uplatněný nárok v celém rozsahu odmítá. Odpůrce trval na tom, že k ukončení dodávek došlo z důvodu vyšší moci a důsledkům nemohl nikterak předejít a není za ně odpovědný.

Energetický regulační úřad přípisem č. j. 17413-12/2021-ERU poskytl oběma stranám sporu možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí s tím, že vyjádření odpůrce bylo navrhovatelce zasláno přílohou.

Odpůrce svého práva využil dne 25.2.2022 přičemž shrnul dosavadní průběh řízení, zrekapituloval svá tvrzení a odkázal na obsah předchozího vyjádření. Současně správnímu orgánu sdělil, že další doplnění a návrhy k věci již nemá a navrhnul, aby správní orgán správní řízení zastavil pro jeho nepřipustnost, in eventum aby byl návrh v plném rozsahu zamítnut a řízení zastaveno.

Navrhovatelka zaslala své vyjádření k podkladům rozhodnutí dne 28.2.2022, ve kterém shrnula dosavadní průběh řízení a skutkový stav věci. K věcné příslušnosti ERÚ navrhovatelka uvedla, že je dle jejího názoru věcně příslušný, když účelem institutu mimosoudního řešení spotřebitelských sporů je právo spotřebitele se domoci svých práv, aniž by musel podávat žalobu k soudu. K tomu doplnila, že odpůrce je stále držitelem licence a spadá tak pod regulaci ERÚ, správní orgán je tak oprávněn rozhodovat o věcech dle § 17 odst. 7 písm. e) bod 1, 2 energetického zákona.

Přechod zákazníka k DPI není podle navrhovatelky důvodem pro vyloučení aplikace ustanovení o mimosoudním řešení sporů, jelikož energetický zákon nic takového neuvádí. Naopak, správní orgán je oprávněn uložit držiteli licence povinnost dodávat energie i po zrušení licence dle § 10 odst. 4 energetického zákona.

Navrhovatelka dále sděluje, že držitel licence zaslal svým zákazníkům hromadný email dne 15.10.2022 a 20.10.2022 s tím, že ukončuje dodávku energií, nikoli smluvní vztah. Podle navrhovatelky tak smluvní vztah dosud trvá a nebyl nikterak ukončen.

K argumentu odpůrce ohledně hypotetického množství návrhů všech možných zákazníků a následnému ochromení úřadu tímto jednáním navrhovatelka uvádí, že tento argument je lichý, irelevantní a hypotetický. Nad to konstatuje, že by správní orgán v takovém případě mohl řízení spojit do společného řízení.

Vzhledem ke skutečnosti, že odpůrce s navrhovatelkou nekomunikuje, byla nucena podat návrh na zahájení řízení, aby se domohla svých práv a opětovně sděluje, že v postavení slabší strany neměla na znění smlouvy vliv. Z tohoto důvodu má za to, že nesjednání sankce za porušení smluvních povinností odpůrcem jí nemůže být přičítáno k tíži a doplňuje, že se odpůrce ve smlouvě zbavuje povinnosti nahradit škodu v případě, kdy je oprávněně přerušena nebo ukončena dodávka energií. V tomto konkrétním případě však má navrhovatelka

za to, že se o oprávněné ukončení dodávek nejednalo a odpůrce je povinen ji vzniklou škodu nahradit, což odpůrce povinnost škodu nahradit ve svých podáních nerozporuje, pouze uvádí, že správní orgán není ve věci oprávněn rozhodnout.

Svůj právní zájem navrhovatelka spatřuje v tom, že pečuje ve svém vyšším věku o svého handicapovaného syna a enormně vyšší náklady na energie ohrožují jejich životní úroveň a uvrhávají navrhovatelku do existenčních problémů. Smluvní vztah nebyl dosud nikterak mezi stranami smlouvy ukončen a převedení odběrných míst k DPI nezpůsobuje ukončení smluvního vztahu, ale pouze sanuje škody, které způsobil odpůrce. Nad to uvádí, že odpůrci nepřísluší interpretovat její právní zájem, když s ní odmítnul jednat a nemůže jej tak znát.

Podle navrhovatelky může ERÚ s ohledem na to, že smluvní vztah dosud nezaniknul, rozhodnout dle § 12 odst. 1 energetického zákona, tedy aby pokračoval ve výkonu licencované činnosti jiný držitel licence. Odpůrce nemůže namítat, že požadovaná povinnost je právně a fakticky nesplnitelná, když jeho jediným akcionářem je společnost ARMEX ENERGY a. s., která je rovněž držitelem licence na obchod s energiemi.

Odpůrce mohl dle navrhovatelky také jednat dle § 141 odst. 8 správního řádu a uzavřít s ní smír ohledně náhrady škody a ukončení smluvního vztahu. Odpůrce tak ale neučinil.

K argumentu odpůrce ohledně nejasnosti a nesrozumitelnosti návrhu se navrhovatelka vyjádřila tak, že jej na výzvu ERÚ blíže specifikuje, ale má za to, že tomu tak není. Odkázala na uzavřené smlouvy, jejichž součástí jsou ceníky s fixní cenou a uvádí, že trvá na uznání trvání smluvních vztahů založených smlouvami.

Závěrem navrhovatelka navrhuje, aby ERÚ návrhu vyhověl v plném rozsahu, případně aby jí bylo přiznáno, že smluvní vztah trvá a odpůrce je povinen jí dodávat energie i nadále. Z procesní opatrnosti navrhuje, aby v případě, že návrhu nevyhoví alespoň konstatoval, že odpůrce porušil smluvní povinnosti a případně aby mu přiznal nárok na uhrazení sankce ve výši 5600 Kč.

Nad to navrhovatelka dodala, že jí vznikl nárok na náhradu škody, a to v rozdílu mezi cenou sjednanou a cenou, kterou musí skutečně zaplatit po ukončení dodávky energií odpůrcem. Dle navrhovatelky není ústavně konformní, aby prostá žádost odpůrce o pozastavení licence, kterou nemůže spotřebitel ani ovlivnit, znamenala automatický zánik smlouvy a závazků z ní vyplývajících.

II. Posouzení věci

1) Otázka rozhodovací pravomoci Energetického regulačního úřadu

Předmětem tohoto řízení je uplatněný nárok zformulovaný v petitu, kterým se navrhovatelka domáhá určení, že odpůrce je povinen jako obchodník s elektřinou a plynem splnit povinnost ze smluv č. KE0024970 ze dne 19.1.2021 a č. KE0025557 ze dne 23.2.2021, a to obnovit sdruženou dodávku energií za dříve smluvených podmínek a cen (i). Pokud tak neučiní, je společnost Kolibřík Energie, a. s. povinna zaplatit navrhovatelce sankci 200 Kč za každý měsíc, o který byla předčasně a protiprávně ukončena smlouva č. KE024970, celkem 2800 Kč (14 měsíců x 200 Kč) a sankci 200 Kč za každý měsíc, o který byla předčasně a protiprávně ukončena smlouva č. KE025557, celkem 2800 Kč (14 měsíců x 200 Kč), souhrnnou částku ve výši 5600 Kč, a to do 3 dnů od právní moci rozhodnutí prostřednictvím poštovní poukázky na adresu pobytu navrhovatelky (ii).

Podle ustanovení § 17 odst. 7 písm. e) bod 1. energetického zákona platí, že na návrh zákazníka v postavení spotřebitele odebírajícího elektřinu, plyn nebo tepelnou energii pro spotřebu v domácnosti nebo zákazníka, který je fyzickou osobou podnikající, Energetický regulační úřad rozhoduje spory mezi zákazníkem a držitelem licence o splnění povinností ze smluv, jejichž předmětem je dodávka nebo distribuce elektřiny, plynu nebo tepelné energie.

Pravomoc ERÚ dopadá právě na projednání a rozhodnutí sporu o splnění smluvní povinnosti odpůrce vyplývající ze smlouvy o sdružených službách dodávky plynu č. KE0025557 ze dne 23.2.2021 do odběrného místa evidovaného pod EIC [REDAKCE] a smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny č. KE0024970 ze dne 19.1.2021 do odběrného místa evidovaného pod EAN [REDAKCE].

Navrhovatelka jako zákazník odebírající elektřinu a plyn pro spotřebu v domácnosti, je osobou legitimovanou k podání návrhu ve smyslu citovaného ustanovení. Odpůrce je naproti tomu držitelem licence na obchod s plynem č. 241634163 a licence na obchod s elektřinou č. 141634162. V případě účastníků sporného řízení se tak jedná o subjekty věcně legitimované, jakožto strany smluvního vztahu s předmětem dodávky elektřiny a plynu.

Odpůrce v řízení namítnul nepřislusnost ERÚ k vydání rozhodnutí ve věci, když dodavatel již není fakticky dodavatelem, pozbyl možnost dodávat elektřinu a plyn a všichni zákazníci byli převedeni k DPI, a to s ohledem na § 12a energetického zákona, který je dle jeho názoru speciální k § 17 energetického zákona. Dle odpůrce režim DPI upravený v § 12a energetického zákona vylučuje aplikaci ustanovení § 17 odst. 7 energetického zákona. ERÚ nepovažuje námitku o nedostatku pravomoci ERÚ za důvodnou.

Odpůrce je dosud držitelem licence na obchod s elektřinou a licence na obchod s plynem a je tak pasivně legitimovanou osobou. Skutečnost, že již není fakticky dodavatelem není důvodem pro vyloučení věcné příslusnosti ERÚ podle § 17 odst. 7 písm. e) energetického zákona. Právě naopak, skutečnost, že dodavatel existenci právního vztahu se zákazníkem rozporuje a neplní sjednané povinnosti dodávky elektřiny a plynu, je základním důvodem existence pravomoci ERÚ takovou spornou záležitost mezi spotřebitelem a držitelem licence v řízení projednat a rozhodnout o ní.

Odpůrce se vůči pravomoci ERÚ vymezuje z důvodů, které mohou mít vliv na věcné posouzení věci, nikoli na vyloučení pravomoci ERÚ. Akceptace námítky odpůrce by fakticky vedla k absurdnímu závěru, že by otázka splnění povinností ze smlouvy nebyla před ERÚ projednatelná.

Ohledně speciality ustanovení § 12a odst. 8 a § 17 odst. 7 energetického zákona správní orgán sděluje, že věcná působnost norem určuje, jaké vztahy daná norma upravuje. Na základě věcné působnosti se právní normy dělí na obecné a speciální, kdy obecné normy upravují určitou problematiku obecněji a speciální normy upravují odlišně věcně shodnou problematiku.

Ustanovení § 12a energetického zákona upravuje problematiku dodavatele poslední instance, přičemž odst. 8 tohoto ustanovení stanovuje okamžik ukončení dodávky elektřiny a plynu, zatímco ustanovení § 17 energetického zákona upravuje pravomoci ERÚ s tím, že v § 17 odst. 7 energetického zákona je upravena příslusnost k rozhodování sporů mezi zákazníkem v postavení spotřebitele odebírajícího elektřinu, plyn nebo tepelnou energii pro spotřebu v domácnosti a držitelem licence, jejíž předmětem je dodávka nebo distribuce elektřiny, plynu nebo tepelné energie.

Každé z těchto ustanovení upravuje zcela odlišnou problematiku. Správní orgán proto uzavírá, že ustanovení § 12a odst. 8 energetického zákona není speciální k ustanovení § 17 odst. 7 energetického zákona a nevylučuje věcnou příslušnost ERÚ a ani žádným způsobem nezapřičiňuje vyloučení užití § 17 odst. 7 energetického zákona.

Ohledně vzniku nároku na zaplacení sankční pokuty je správní orgán příslušný o věci rozhodnout podle § 17 odst. 7 písm. e) bod 1 energetického zákona, když navrhovatelka tvrdí, že se jedná o smluvní povinnost a nárok jí vznikl dle příslušného ustanovení všeobecných obchodních podmínek, které jsou nedílnou součástí smlouvy.

Vymezený předmět správního řízení s ohledem na výše uvedené spadá do kompetencí vymezených ustanovením § 17 odst. 7 písm. e) bodu 1. energetického zákona. Energetický regulační úřad je tedy v rozsahu pravomocí svěřených zákonem kompetentní se předmětným sporem mezi navrhovatelem a odpůrcem zabývat.

2) *Otázka splnění povinnosti ze smluv, jejichž předmětem je dodávky elektřiny a plynu*

Mezi účastníky řízení je nesporné, zda mezi nimi vznikly právní vztahy s předmětem dodávky elektřiny a plynu založený smlouvou o sdružených službách elektřiny č. KE0024970 ze dne 19.1.2021 a plynu č. KE0025557 ze dne 23.2.2021 (dále též „Smlouvy“).

Sporné je, zda je odpůrce povinen splnit povinnosti ze Smluv, tedy dodávat navrhovatelce elektřinu a plyn, případně uhradit sankční pokutu ve výši 5600 Kč podle čl. 9.6 odst. 9.6.3 všeobecných obchodních podmínek dle shora uvedeného výpočtu.

Odpůrce v řízení argumentuje, že právní vztahy zanikly ex lege v důsledku zahájení dodávky elektřiny a plynu v režimu dodávky poslední instance podle § 12a energetického zákona a následnou nemožností plnění ze strany odpůrce a navrhuje, aby byl návrh zamítnut.

Navrhovatelka uvedla, že Smlouvy byly uzavřeny na dobu určitou s fixní cenou, přičemž odpůrce v rozporu se smlouvou dodávky elektřiny a plynu ukončil. Jednalo se o Smlouvy uzavřené mezi podnikatelem a spotřebitelem, tedy slabší smluvní stranou, která je zákonem chráněna.

Odpůrce pozbyl možnost dodávat elektřinu a plyn v souvislosti s vývojem cen elektřiny a plynu na energetických trzích ke dni 19.10.2021. Tuto skutečnost oznámil operátorovi trhu, který tuto skutečnost zveřejnil na svých webových stránkách, s čímž zákon spojuje další důsledky.

Dle odpůrce se jedná o následnou nemožnost plnění, když nemá právní ani faktické možnosti komodity navrhovatelce dodávat, a to i s ohledem na skutečnost, že nedodává energie žádnému zákazníkovi.

ERÚ má za to, že zánik závazku pro nemožnost plnění podle § 2006 občanského zákoníku nenastal. Následná nemožnost plnění je jeden ze způsobů zániku závazku, a to v případě, že se dluh stane po vzniku závazku nesplnitelným. Dle § 2006 občanského zákoníku platí, že plnění není nemožné, lze-li dluh splnit za ztížených podmínek, s většími náklady, s pomocí jiné osoby nebo až po určené době.

Odpůrce se sám rozhodl oznámit operátorovi trhu pozbytí možnosti dodávat elektřinu a plyn a ukončit plnění sjednaných závazků dodávky elektřiny a plynu z důvodů na své straně. Druhá smluvní strana nebyla ve věci ukončení dodávky elektřiny a plynu žádným způsobem aktivní a nemohla ukončení dodávky elektřiny a plynu ze strany odpůrce nikterak ovlivnit. Elektřina i plyn jsou komodity, které objektivně existují, je možné je nakoupit a jsou předmětem

obchodu, pouze za vyšší cenu. Není podstatné, zda by byl případný nákup komodit k pokračování dodávky elektřiny a plynu pro odpůrce likvidační či zda by již nebyla jeho činnost rentabilní. Ostatně se jedná pouze o tvrzení odpůrce bez předložení odpovídajících důkazů. Podstatnou okolností je skutečnost, že odpůrce mohl splnění závazku zajistit s vyššími náklady.

Ačkoli dodavatel nemohl neočekávaný vývoj cen elektřiny a plynu na energetické burze nikterak ovlivnit, důsledkům nemohl předejít a ani je překonat, nejedná se o následnou nemožnost plnění, ale o podnikatelské riziko, se kterým je nutné při každém podnikání počítat. Podnikatel má při své činnosti počítat i s ekonomickými riziky, které mu mohou výkon činnosti ztížit, přičemž má mít energie, které jsou předmětem smluvních vztahů na dobu určitou za pevnou cenu nakoupené předem. Není možné, aby podnikatel v případě nesnáží a v případě zvýšení ceny (případně nerentability produktu) přenesl plně riziko podnikání na spotřebitele, závazky přestal plnit a následně se dovolával aplikace § 2006 občanského zákoníku a zániku závazků pro následnou nemožnost plnění.

Zánik závazků pro následnou nemožnost plnění z ekonomických důvodů na straně dlužníka výslovně vylučuje § 2006 odst. 1 občanského zákoníku, když plnění není nemožné, lze-li dluh splnit za ztížených podmínek a s většími náklady. Toto zákonné pravidlo pro vyloučení zániku závazků pro následnou nemožnost plnění vylučuje, aby se dlužník zbavil závazků jenom z toho důvodu, že plnění se pro něho stalo ekonomicky nevýhodné.

Správní orgán dospěl k právnímu závěru, že se závazky ohledně dodávky elektřiny a plynu vůči navrhovatelce nezanikly pro následnou nemožnost plnění, jelikož odpůrce mohl vynaložit větší náklady a svůj závazek ze smluv splnit tak, jak předpokládá § 2006 občanského zákoníku.

Odpůrce dále tvrdil, že se jedná o zánik závazku ex lege dle § 12a odst. 8 energetického zákona, který zní: *„Okamžikem zahájení dodávky elektřiny nebo plynu dodavatelem poslední instance jsou ukončeny dodávky elektřiny nebo plynu původním dodavatelem zákazníkovi.“* Vzhledem k tomuto tvrzení doplnil, že § 12a energetického zákona je speciální k § 17 odst. 7 energetického zákona a užití § 17 energetického zákona je tak vyloučeno.

ERÚ má za to, že ani aplikací § 12 odst. 8 energetického zákona nelze dovodit zákonný právní následek zániku závazků dodávky elektřiny a plynu vůči navrhovatelce v důsledku skutečnosti zahájení dodávek v režimu dodávky poslední instance podle § 12a energetického zákona.

Podle § 12a odst. 8 energetického zákona jsou ukončeny dodávky původního dodavatele, přičemž dle správního orgánu zákon upravuje faktické ukončení dodávky elektřiny a plynu původním dodavatelem ve střetu se zahájením dodávky elektřiny a plynu dodavatelem poslední instance, nikoli právní osud závazku. Z obsahu zákonného pravidla obsaženého v § 12a odst. 8 energetického zákona nelze dohledat zákonnou oporu pro vyslovení právního názoru o tom, že zanikají i právní závazky původního dodavatele k dodávce elektřiny a plynu. Pojmy jako závazek a jeho zánik se v tom ustanovení vůbec nenachází a nelze je z jeho obsahu bez dalšího dovozovat, jak tak činí odpůrce.

Podle ERÚ zánik závazků není předmětem § 12a odst. 8 energetického zákona a proto nemohly závazky zaniknout ex lege podle tohoto ustanovení energetického zákona. Skutečnost zahájení dodávek elektřiny a plynu do odběrných míst zákazníků proto nemohla vyvolat právní následek zániku závazků stávajícího dodavatele, tj. nedošlo k zániku závazků s předmětem

dodávky elektřiny a plynu mezi navrhovatelkou a odpůrcem.

Podle právního názoru ERÚ doplňuje, že při výkladu předmětného ustanovení § 12a odst. 8 energetického zákona se neomezil pouze na gramatický výklad, ale zabýval se rovněž smyslem a účelem dané normy. Smyslem a účelem předmětného ustanovení je vyřešení faktické změny stávajícího dodavatele za dodavatele v režimu dodávky poslední instance, protože z povahy věci není fakticky možné, aby dodávky do jednoho místa reálně zajišťovaly dva subjekty současně.

Pakliže by se správní orgán ztotožnil s výkladem odpůrce, tedy že by dle tohoto ustanovení zanikl závazkový vztah ex lege, znamenalo by to současně obecně zánik odpovědnosti původního dodavatele za porušení smlouvy a zásadní narušení příslušných nároků zákazníka odvozených z porušení sjednaných povinností na straně dodavatele, což podle názoru ERÚ není smyslem a účelem § 12a odst. 8 energetického zákona. Ustanovení § 12a odst. 8 energetického zákona neobsahuje příslušné výslovné pravidlo o zániku závazků a nelze je dovozovat pouze z faktického ukončení dodávky.

Toto faktické ukončení dodávky elektřiny a plynu přitom způsobil svým jednáním odpůrce, který v souladu s § 12a odst. 3 energetického zákona informoval operátora trhu, že pozbyl možnosti dodávat elektřinu a plyn. Důvody postupu podle § 12a odst. 3 energetického zákona a ztráty schopnosti dodávat elektřinu a plyn v souladu se sjednanými závazky byly zcela jistě výhradně na straně dodavatele. Navrhovatelka, jakožto zákazník, byla v tomto případě pouze v postavení osoby, která bez vlivu na probíhající události pouze „sledovala“ ukončení původních dodávek. Ustanovení § 12a energetického zákona neupravuje žádný právní nástroj, kterým by zákazník mohl zabránit ukončení původních dodávek a zahájení dodávky v režimu dodávky poslední instance. Právní úprava dodavatele poslední instance podle § 12a energetického zákona proto žádným způsobem neomezuje práva zákazníka, aby dle svého uvážení vznášel nároky za porušení smluvních závazků vůči původnímu dodavateli.

Právní závěry předestřené ERÚ podporuje i komentářová literatura, ve které je uvedeno, že *„Pro odstranění pochybností je v zákoně doplněno, že zahájením dodávky elektřiny nebo plynu dodavatelem poslední instance jsou ukončeny dodávky elektřiny nebo plynu původním dodavatelem. Původní dodavatel ale pokračovat v dodávkách sám nemohl, takže k jejich ukončení již došlo. Ustanovení se nedotýká trvání závazku vzniklého ze smlouvy mezi původním dodavatelem a zákazníkem. Zákazníkovi není v důsledku zahájení dodávky elektřiny nebo plynu dodavatelem poslední instance zmařeno domáhat se například náhrady škody po původním dodavateli z důvodu porušení smluvní povinnosti dodávat elektřinu či plyn za smluvených podmínek. Škoda může zákazníkovi vzniknout tehdy, bude-li regulovaná cena dodávky elektřiny nebo plynu od dodavatele poslední instance vyšší než cena sjednaná mezi zákazníkem a původním dodavatelem* (Kateřina Eichlerová, Martin Jasenský, a kol., *Energetický zákon: Komentář*, Wolters Kluwer, 2016, ISBN 978-80-7552-412-6).

Vzhledem k vyslovení právního závěru o tom, že původní závazky s předmětem dodávky elektřiny a plynu na základě skutečnosti zahájení dodávky v režimu poslední instance podle § 12a energetického zákona nezanikly, nelze ani uvažovat o tom, že by ke dni 19.10.2021 nastala skutečnost, která by ukončila právní vztahy s předmětem dodávky elektřiny nebo plynu mezi navrhovatelkou a odpůrcem založené v minulosti Smlouvami.

Odpůrce v řízení nepředložil žádné důkazy o jiných skutečnostech, jejichž právním následkem by byl zánik právních vztahů mezi navrhovatelkou a odpůrcem ke dni 19.10.2021 nebo k jinému dni. Odpůrcovu argumentaci o zániku právních vztahů v důsledku vzniku

následné nemožnosti plnění a skutečnosti zahájení dodávky elektřiny a plynu v režimu dodávky poslední instance nepovažoval ERÚ za důvodnou. S jinou skutečností navrhovatelka nebo odpůrce zánik právního vztahu nespojoval, proto ERÚ nezbyvá, než vyslovit závěr o trvání právního vztahu mezi navrhovatelkou a odpůrcem ke dni vydání rozhodnutí. Pokud nastaly jiné skutečnosti mající za následek zánik právního vztahu založeného Smlouvami, nebyly správnímu orgánu v souladu s § 141 odst. 4 správního řádu předloženy odpovídající důkazy a účastníci řízení ani takové tvrzení neuváděli.

Správní orgán dospěl k závěru, že právní vztahy mezi navrhovatelkou a odpůrcem založené Smlouvami dosud trvají. Vzhledem ke skutečnosti, že závazek dosud nikterak nezanikl a právní vztah mezi smluvními stranami trvá, je povinností smluvních stran dodržet smlouvu a povinnosti vyplývající ze smlouvy splnit.

Odpůrce v řízení uvedl, že není možné soudním či správním rozhodnutím uložit účastníkovi splnění povinnosti, které je nemožné.

K tomuto správní orgán sděluje, že skutečnost, že odpůrce již pozbyl možnost dodávat elektřinu a plyn ke dni 19.10.2021, neznamená, že není povinen své závazky splnit, protože zánik závazků nebyl v řízení prokázán. Podle správního orgánu závazky nezanikly ex lege ani pro následnou nemožnost plnění podle § 2006 občanského zákoníku, ani dle § 12a odst. 8 energetického zákona.

Je odpovědností odpůrce, aby příslušné závazky k dodávce elektřiny a plynu právně ukončil, případně se zákazníkem jednal o jejich ukončení dohodou, pokud není odpůrce fakticky schopný sjednané závazky po aktivaci dodávky poslední instance plnit. ERÚ dovozuje, že odpůrce fakticky svou činnost spočívající v dodávce elektřiny a plynu ukončil, nicméně dodavatele musí rovněž vyřešit existenci smluvních povinností vůči zákazníkům. Nelze jednoduše ukončit právní existenci sjednaných závazků oznámením podle § 12a odst. 3 energetického zákona a aktivací dodávky poslední instance. Je odpovědností odpůrce, aby závazky dodávky elektřiny a plynu ukončil příslušným právním jednáním, případně aby snášel odpovědnost za jejich nedodržení, pokud se zákazník bude dovolávat povinnosti náhrady škody podle § 2913 občanského zákoníku.

Odpůrce ve svém vyjádření doplnil, že navrhovatelka nemá žádný právní zájem na výsledku řízení, když jí byla dodávka plynu a elektřiny zajištěna prostřednictvím DPI. Navrhovatelka se dle podaného návrhu domáhala, aby byla odpůrci uložena povinnost splnit své závazky vyplývající ze Smluv, a to zejména s ohledem na smluvně sjednanou cenu. Svůj právní zájem navrhovatelka spatřuje v tom, že ukončením dodávky ze strany odpůrce a přechod k DPI ohrožuje její životní úroveň a tlačí ji k chudobě a k existenčním důvodům, a to zejména s ohledem na její vyšší věk a skutečnost, že pečuje o svého handicapovaného syna, který trpí nemocí, jejíž důsledkem je nepohyblivost.

ERÚ dospěl k názoru, že právní zájem navrhovatelky je dán, když primárním cílem návrhu není samotná dodávka energií, ale zejména sjednaná cena. Cena energií, kterou musí hradit DPI či jinému, již smluvnímu, dodavateli je zcela jistě vyšší než fixní cena sjednaná ve smlouvě.

Je skutečností, že ke dni 19.10.2021 byly zahájeny dodávky elektřiny a plynu dodavatelem poslední instance a odpůrce objektivně není schopen závazky dodávky elektřiny a plynu plnit. Nicméně se jedná o existující závazky odpůrce a je jeho odpovědností, aby příslušným právním jednáním s navrhovatelkou docílil jejich ukončení, když je zřejmé,

že je odpůrce není schopen z důvodů na vlastní straně plnit. Pokud dodávky elektřiny a plynu navrhovatelku poškodily, je na jejím uvážení, zda bude uplatňovat vůči odpůrci příslušné nároky. Neukončení závazků ze strany odpůrce a jejich neplnění bude mít jistě při uplatnění těchto nároků svůj právní význam.

Navrhovatelka dále pro případ, že odpůrce svou povinnost dodávat elektřinu a plyn nesplní, požadovala po ERÚ, aby uložil odpůrci povinnost zaplatit jí sankční pokutu dle příslušného ustanovení VOP ve výši 200 Kč za každý měsíc, o který jí byla předčasně ukončena smlouva, a to u obou smluv, celkem 5600 Kč.

V čl. 9.6 odst. 9.6.3. všeobecných podmínek je uvedeno „*Smluvní sankci – v případě, že jste spotřebitel, v případě neoprávněného ukončení Smlouvy, resp. ukončení odběru komodity z Vaší strany před uplynutím sjednané doby jsme oprávněni účtovat Vám smluvní pokutu ve výši součinu počtu měsíců zbývajících do data ukončení Smlouvy (resp. dodávek energií) dle sjednané doby trvání Smlouvy a částky 200 Kč.*“

Uvedené ustanovení, podle kterého navrhovatelka požaduje uložení povinnosti však stanovuje povinnost zákazníka zaplatit dodavateli částku 200 Kč za každý měsíc zbývajících do data ukončení smlouvy dle sjednané doby trvání smlouvy pro případ, že bude smlouva ukončena neoprávněně před uplynutím sjednané doby zákazníkem (nikoli dodavatelem).

Ve smluvní dokumentaci není nikde ujednáno, že má zákazník právo na smluvní sankci v případě, že by dodavatel smlouvu předčasně (neoprávněně) ukončil.

Skutečnost, že je navrhovatelka slabší smluvní stranou a nemohla znění smlouvy nikterak ovlivnit není důvodem pro jiný výklad ustanovení. Smlouvy s předmětem dodávky energií jsou obvykle uzavírány adhezním způsobem a skutečnost, že druhá smluvní strana není oprávněna jejich obsah ovlivnit je důvodem vyšší ochrany dle občanského zákoníku, nikoli pro odlišný výklad jednotlivých ustanovení smlouvy.

Správní orgán proto dospěl k závěru, že tato navrhovatelkou tvrzená povinnost odpůrce nemá podklad ve smlouvě a ustanovení není aplikovatelné pro dodavatele v případě, že neoprávněně ukončí smlouvu před uplynutím sjednané doby.

Správní orgán z uvedeného důvodu návrh v části týkající se požadavku o uložení povinnosti odpůrci zaplatit sankční pokutu zamítl.

Správní orgán se blíže nezabýval tvrzením navrhovatelky o možném pokračování ve výkonu licencované činnosti jiným držitelem licence. Podle odborné literatury se u obchodních činností, jako je dodávka elektřiny nebo plynu uplatní jen institut dodavatele poslední instance (Kateřina Eichlerová, Martin Jasenský, a kol., *Energetický zákon: Komentář*, Wolters Kluwer, 2016, ISBN 978-80-7552-412-6).

Skutečnost, že je mateřskou společností odpůrce společnost držící licenci na obchod s elektřinou a plynem neznamena, že je povinna se vypořádat se závazky své dceřiné společnosti. Odpůrce je akciovou společností s vlastní právní subjektivitou, která je samostatnou entitou a která odpovídá za své závazky sama, zatímco mateřská společnost vystupuje v pozici jediného akcionáře se všemi právy a povinnostmi z toho vyplývajících, přičemž mezi tyto nepatří odpovědnost za závazky dceřiné společnosti. Závazky odpůrce tak nelze bez dalšího převést na jinou, ač mateřskou, společnost.

Správní orgán uzavírá, že s ohledem na trvání právních vztahů vyplývajících s uzavřených Smluv je odpůrce povinen splnit povinnosti ze smlouvy o sdružených službách dodávky plynu č. KE0025557 ze dne 23.2.2021 k odběrnému místu evidovanému pod č. EIC

██████████, tedy dodávat navrhovatelce do odběrného místa sdružené služby dodávky plynu a rovněž je povinen splnit povinnosti ze smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny č. KE0024790 ze dne 19.1.2021 k odběrnému místu evidovanému pod č. EAN ██████████, tedy dodávat navrhovatelce do odběrného místa sdružené služby dodávky elektřiny.

Návrh týkající se uložení povinnosti odpůrci zaplatit navrhovatelce sankční pokutu ve výši 5600 Kč, tedy 200 Kč za každý měsíc, za který byla předčasně ukončena smlouva, správní orgán zamítl, protože dospěl k závěru, že se nejedná o smluvní povinnost a k jejímu splnění není odpůrce povinen.

III. Závěr

Podle § 141 odst. 4 správního řádu ve sporném řízení vychází správní orgán z důkazů, které byly účastníky navrženy. Pokud navržené důkazy nepostačují ke zjištění stavu věci, může správní orgán provést i důkazy jiné. Neoznačí-li účastníci důkazy potřebné k prokázání svých tvrzení, vychází správní orgán při zjišťování stavu věci z důkazů, které byly provedeny. Správní orgán může též vzít za svá skutková zjištění shodná tvrzení účastníků.

ERÚ při svém rozhodování přihlédl k podkladům a důkazům založeným ve správním spisu, provedl důkaz listinami, a to návrhem na zahájení řízení ze dne 24.1.2022, komunikací mezi navrhovatelkou a odpůrcem ze dne 19.10.2021, 6.11.2021, 15.11.2021, 21.11.2021 a 6.12.2021, smlouvou o sdružených službách dodávky plynu č. KE0025557 ze dne 23.2.2021, smlouvou o sdružených službách dodávky elektřiny č. KE0024790 ze dne 19.1.2021, vyjádřením odpůrce ze dne 4.2.2022 a 25.2.2022, vyjádřením navrhovatelky ze dne 28.2.2022 a dopisy odpůrce adresované zákazníkům o přechodu k DPI.

ERÚ hodnotil podklady, zejména důkazy, podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy ve vzájemných souvislostech; přitom přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co účastníci uvedli.

V daném případě dospěl správní orgán k závěru, že odpůrce je povinen splnit povinnosti ze smlouvy o sdružených službách dodávky plynu č. KE0025557 ze dne 23.2.2021 k odběrnému místu evidovanému pod č. EIC ██████████, tedy dodávat navrhovatelce do odběrného místa sdružené služby dodávky plynu a rovněž je povinen splnit povinnosti ze smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny č. KE0024790 ze dne 19.1.2021 k odběrnému místu evidovanému pod č. EAN ██████████, tedy dodávat navrhovatelce do odběrného místa sdružené služby dodávky elektřiny.

Současně správní orgán požadavek na zaplacení sankční pokuty v souhrnné výši 5600 Kč zamítl dle § 141 odst. 7 správního řádu, a to z důvodu, že odpůrce není podle smluvní dokumentace k jejímu zaplacení povinen.

Vzhledem k tomu, že právní vztah mezi stranami smlouvy stále trvá (v řízení nebylo zjištěno, že by tomu bylo jinak), je odpůrce povinen formálně plnit své závazky dodávky elektřiny a plynu. Proto ERÚ návrhu na rozhodnutí sporu ve výroku I. vyhověl. Je odpovědností odpůrce, aby se příslušným právním jednáním s navrhovatelkou dohodl na jejich ukončení, pokud odpůrce není výhradně z důvodů na vlastní straně schopen sjednané závazky dodávky elektřiny a plynu plnit.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu.

Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Martina Kremplová
oprávněná úřední osoba
oddělení sporných a schvalovacích řízení

Rozdělovník: [REDACTED], prostřednictvím Ing. [REDACTED]

Kolibřík Energie a. s. prostřednictvím Mgr. Marka Dolečka, advokáta